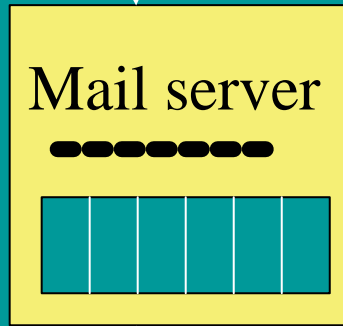

•
•
•

2.2. Sähköposti

- **Käyttäjäliitäntä (user agent)**
 - sanomien kirjoittaminen, lukeminen ja lähettäminen
- **Postipalvelin (mail server)**
 - postilaatikot
- **Postiprotokolla SMTP**
 - sanomien toimittaminen lähettäjän postijärjestelmästä vastaanottajan postijärjestelmään
 - sanoman muoto
 - tekstisanoma, MIME-sanoma

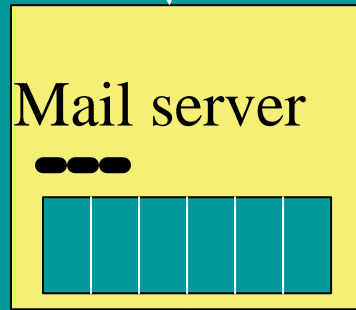
User agent

User agent

User agent

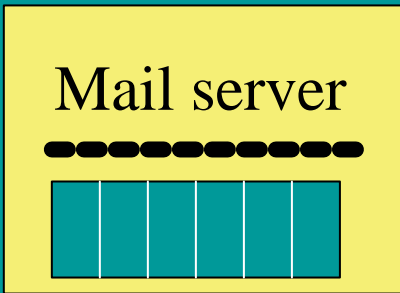

User agent

User agent

SMTP

SMTP

User agent

.....
Lähtevien
sanomien jono

SMTP (Simple Mail Transfer Protocol)

- **Postipalvelimet käyttävät SMTP-protokollaa sanomien siirtoon**
 - sanoma lähetävä postipalvelu muodostaa TCP-yhteyden vastaanottajan postipalvelimeen
 - ‘kättelyjen’ jälkeen siirretään sanomat

Vastaan-
ottava on
palvelin

Lähetävä on
asiakas

Lähettävä postipalvelin

- muodostaa TCP-yhteyden
- esittelee itsensä
- kertoo lähettäjän ja vastaanottajan
- lähettää sanoman, jos vastaanottava palvelin antaa luvan

Vastaanottava postipalvelin

- kuuntelee TCP-porttia 25
- hyväksyy yhteydenmuodostuspyynnöt
- vastaanottaa ja siirtää sanomat postilaatikoihin
- palauttaa virheilmoitukset

S: 220 helsinki.fi

C: HELO princeton.edu

S: 250 Hello princeton.edu

C: MAIL FROM: <Bob@princeton.edu>

S: 250 <Bob@princeton.edu> OK

C: RCPT TO: <pekka.puupaa@cs.helsinki.fi>

S: 250 <pekka.puupaa@cs.helsinki.fi> OK

C: DATA

S: 354 Enter mail, end with "." on a line by itself

C: dataa ... dataa

C: dataa ... dataa

C: .

S: 250 Message accepted for delivery

C: QUIT

S: 221 princeton.edu closing connection

-
-
-

- **TCP-yhteys on pysyvä**

- yhteydellä voidaan lähettää useita sanomia

- **Yhteydellä voidaan lähettää vain ASCII-sanomia**

- sanomatekstin lopettaa omalla rivillään irrallisena oleva piste (“.”) (*Tämä on vanha protokolla!*)

- “CRLF.CRLF”

- jos sanomassa on binääridataa, esim. kuvia, niin siellä voisi esiintyä irrallinen piste eli CRLF.CRLF => sanoma katkeaa. => binääridata koodataan ASCIIksi siten, ettei siinä esiinny CRLF.CRLF : iä

S: 220 helsinki.fi

C: HELO princeton.edu

S: 250 Hello princeton.edu

C: MAIL FROM: <Bob@princeton.edu>

.....

S: 250 Message accepted for delivery

C: HELO princeton.edu

S: 250 Hello princeton.edu

C: MAIL FROM: <Alice@princeton.edu>

.....

S: 250 Message accepted for delivery

.....

C: QUIT

S: 221 princeton.edu closing connection

-
-
-

Sanoman muoto

To:
CC:
From:
Message-Id:
Received:
Date:
Reply-To:
Subject:

Yleisiä sanoman
otsakekenttiä

kentät erotettu
rivinvaihdolla

RFC 822 sallii myös omien
kenttien käytön

•
•
•

MIME (Multipurpose Internet Mail Extension)

- **Alunperin vain tekstisanomia (ASCII)**
- **nykyisin myös**
 - erityyppisiä tekstisanomia
 - Word-dokumentteja
 - kiinankielistä tekstiä
 - ääntä,
 - videota
 - kuvia

-
-
-

MIME-laajennus

- **Lisää kenttiä otsikkoon**

MIME-versio:

Content-Transfer-Encoding:

Content-Type:

From: alice@crepes.fr

To: bob@hamburger.edu

Subject: Picture of yummy crepe

MIME-Version: 1.0

Content-Transfer-Encoding: base64

Content-Type: image/jpeg

(base64 encoded data

.....

..... base64 encoded data)

▪

-
-
-

MIME-sisältötyyppejä

- text/plain; charset=us-ascii
- text/html
- image/gif, image/jpeg, video/mpeg
- application/postscript, application/msword, application/octetstream
- **multipart/mixed**

Content-Type: multipart/mixed;Boundary=StartOfNextPart

-- StartOfNextPart

Hei Allu,

sinulle kaunis kuva kissastani Villestä.

-- StartOfNextPart

Content-Transfer-Encoding: base64

Content-Type: image/jpeg

base64 encoded data

.....

.....base64 encoded data

-- StartOfNextPart

Haluatko muita kuvia!

.

-
-
-

- **tyyppien koodaukset siirtoa varten**

- sähköpostisanomassa saa olla vain ASCII-merkkejä
- ei esimerkiksi ääkkösiä

- **base64-koodaus**

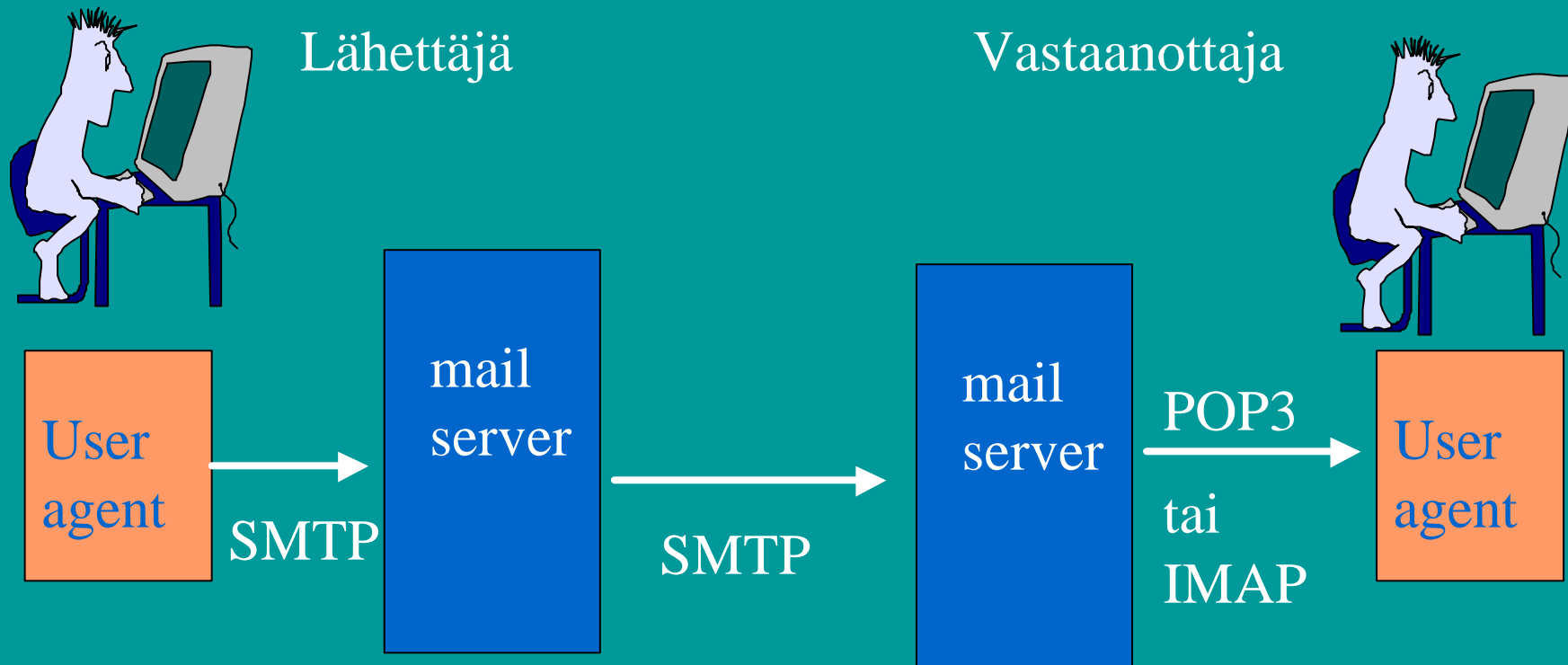
Base64-koodaus

- Sanoman 24 bitin ryhmät jaetaan 6 bitin osiksi, jotka kukin koodataan ASCII-merkiksi => 64 eri vaihtoehtoa
 - 0-25 = A-Z,
 - 26-51 = a-z,
 - 52-61 = 0-9,
 - 62= +, 63 =/
- Tekstisanoma voidaan koodata myös 7-bitin ASCIIlla.

-
-
-

Postinhakuprotokollat (mail access protocols)

- **Käyttäjän postiohjelma siirtää postinhakuprotokollan avulla sanomat postipalvelimen postilaatikoista käyttäjän PC:lle**
 - POP3: yksinkertainen ohjelma, joka siirtää sanomat vastaanottajan PC:lle
 - IMAP: monipuolinen, käyttäjä voi käsitellä postipalvelimen postilaatikkaa kuin se olisi omassa koneessa
- **Entä lähetettäessä?**

Koska SMTP on 'PUSH'-protokolla, sitä ei voi käyttää sanomia haettaessa ('PULL').

POP3, IMAP tai yhä yleisemmin käytetään selainta ja HTTP-protokollaa

•
•
•

Postiyhdyskäytävä (Mail Gateway)

- Yleensä postipalvelin ottaa suoraan yhteyttä vastaanottajan postipalvelimeen
- välissä voi olla postiyhdyskäytäviä
 - tallettavat ja toimittavat eteenpäin sanomia
 - yrittävät lähettämistä useita päiviä
 - Miksi tarvitaan?
 - ohjaa oikeaan koneeseen: liisa.marttinen@helsinki.fi
 - vastaanottajan kone usein pois päältä

•
•
•

2.3. DNS (Domain Name System)

- **Internetin hakemistopalvelu**
- Ihmisten ja ohjelmien käyttämien merkkijonomuotoisten nimien muuttaminen binäärisiksi IP-verkko-osoitteiksi
 - **hydra.cs.helsinki.fi => 218.214.4.29**
- hierarkkinen nimentätapa + hajautettu hakemisto IP-osoitteiden selvittämiseksi
 - **esim. sähköpostiosoitteita, koneiden IP-osoitteita**

•
•
•

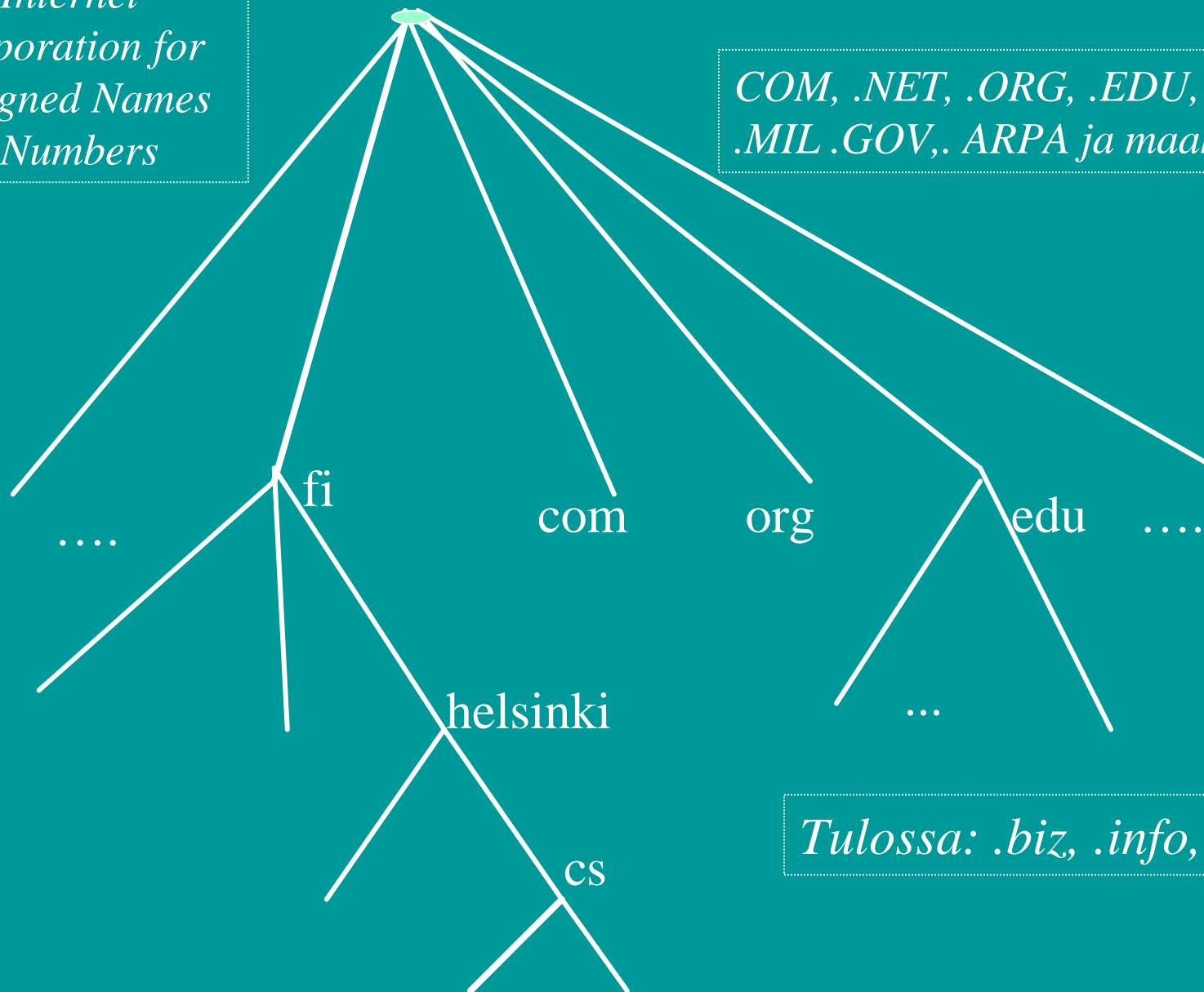
DNS- nimiavaruus

- **Domain (nimihallinta-alue)**
 - maiden tunnukset
 - fi, fr, de, uk, ...
 - yleiset (yleensä USA)
 - com, edu, gov, int, mil, net, org
 - esimerkkejä:
 - cs.helsinki.fi
 - www.cnn.com
 - www-dept.cs.ucl.ac.u

*ICANN
The Internet
Corporation for
Assigned Names
and Numbers*

Domain -nimiavaruus

*COM, .NET, .ORG, .EDU, .INT,
.MIL .GOV, .ARPA ja maakoodit*

Tulossa: .biz, .info, .name

•
•
•

IP-nimen selvittäminen

- **sovellusohjelma kutsuu kirjastorutiinia parametrina nimi merkkijonona**
 - esim Unix:ssa `gethostbyname()`
- **kirjastorutiini lähettää UDP-datasähkeen paikalliselle DNS-palvelimelle, joka etsii nimeä vastaavan IP-osoitteen ja palauttaa sen kirjastorutiinille**
 - etsinnässä tarvitaan usein monien palvelimien yhteistyötä

•
•
•

Nimipalvelimien hierarkia

- **DNS-nimiavaruus jaettu vyöhykkeisiin (zone)**
 - kukin vyöhyke kattaa osan nimipuusta
 - vyöhykkeellä on yksi siitä vastaava nimipalvelija (primary) ja yksi tai useita apunimipalvelijoita (secondary)
- **vyökykejako on hallinnollinen**
 - tarpeen mukaan nimipalvelijoita vastaamaan omasta alueestaan

-
-
-

- **Kysely ensin paikalliselle nimipalvelimelle**

- jos nimi on sen vastuulla => authoritative record

- jos sillä ei ole mitään tietoa nimestä, se lähettää kyselyn ylimmän tason ns.

- juurinimipalvelijalle (DNS root server,

- <http://www.wia.org/pub/rootserv.html>,

- <ftp://ftp.rs.internic.net/domain/named.root>)

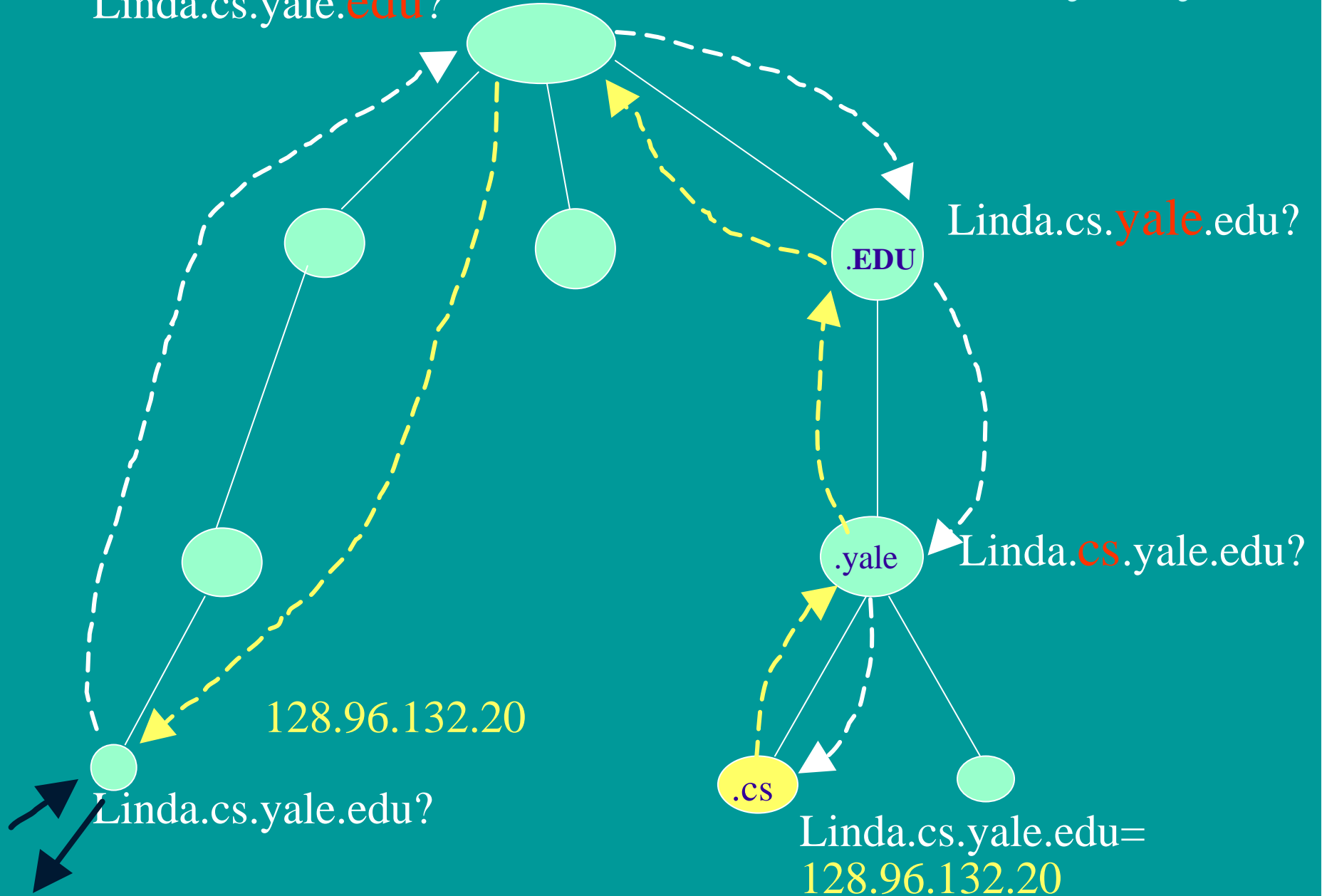
- esim. Kysely “linda.cs.yale.edu” lähetetään nimipalvelimelle “edu-server.net”, joka vastaa vyöhykkeestä “edu”.

-
-
-

- **Juurinimipalvelin tietää, mikä nimipalvelin on vastuussa kysytystä nimestä**
 - tämä on tosin voinut jakaa vastuun joillekin toisille nimipalvelimelle
 - mutta tietää, mikä niistä on vastuussa juuri kysytystä nimestä

Rekursiivinen kysely

Linda.cs.yale.edu?

Hakemistotiedot

- **DNS-hakemistotietue (resource record)**

- (nimi, arvo, tyyppi, tietueen elinaika)
- Tyyppi määrää nimen ja arvon merkityksen

- A-tyyppi

- koneen domain nimi , arvo on IP-osoite

- NS-tyyppi

- domain-nimi, arvo on alueesta vastaavan nimipalvelijan koneen domain-nimi

- CNAME-tyyppi

- alias-nimeä vastaava 'kanoninen' nimi

- MX-tyyppi

- aliasnimeä vastaava postipalvelin

-
-
-

DNS-sanomat

Identification	Flags
Number of questions	Number of answers
Number of authority RRs	Number of additional RRs
Questions (name and types for queries)	
Answers (RRs in response to queries)	
Authority (RRs for authoritative servers)	
Additional information	

•
•
•

DNS-välimuisti

- **Suorituskyvyn parantamiseksi nimipalvelijat varastoivat välimuistiinsa DNS-tietueita**
- **ei tarvitse hakea uudestaan**
- **elinaika kertoo voimassaoloajan**